

WOJEWODA ŚLĄSKI

IFIII.4131.1.1.2019

Katowice, dnia 4 lutego 2019 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr IV/33/18 Rady Gminy Marklowice z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego dzielnicę „Chałupki” – wschodnią część ul. Wiosny Ludów oraz rejon ul. Astrów i ul. Jabłoniowej (Dz. Urz. Woj. Śl. z 18 stycznia 2019 r. poz. 593) w części dotyczącej:

- § 11 ust. 2 pkt 7 lit. b, w zakresie słów: „w terenie nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej”;
- § 11 ust. 2 pkt 7 lit. b tiret pierwsze, w zakresie słów: „do czasu jego realizacji tymczasowe”.

Uzasadnienie

W dniu 27 grudnia 2018 r. Rada Gminy Marklowice podjęła uchwałę Nr IV/33/18 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego dzielnicę „Chałupki” – wschodnią część ul. Wiosny Ludów oraz rejon ul. Astrów i ul. Jabłoniowej. Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w dniu 3 stycznia 2019 r. Wójt Gminy Marklowice przekazał organowi nadzoru uchwałę Nr IV/33/18 wraz z dokumentacją formalno-prawną, odzwierciedlającą przebieg postępowania w sprawie uchwalenia planu miejscowego, celem zbadania jej zgodności z prawem.

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 25 stycznia 2019 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze, mające na celu zbadanie legalności uchwały o czym zawiadomił Radę Gminy Marklowice. Gmina, w odpowiedzi na zawiadomienie, w dniu 28 stycznia 2019 r. złożyła wyjaśnienia. W trakcie prowadzonego postępowania organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w opisanym poniżej zakresie.

W zapisach planu miejscowego, dotyczących zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w § 11 ust. 2 pkt 7 ustalono:

„ w zakresie odprowadzania ścieków:

- a) dla terenów oznaczonych na rysunku planu w granicach obszaru systemowego odprowadzania ścieków ustala się odprowadzanie ścieków przemysłowych wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów i ścieków bytowych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze

objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków Karkoszka, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, poprzez przyłącza lub budowę sieci kanalizacyjnej o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 160 mm dla kanalizacji grawitacyjnej lub \varnothing 90 mm dla kanalizacji tłocznej,

b) w terenie nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej dopuszcza się:

- do czasu jego realizacji tymczasowe odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróżniania i transportu ścieków do stacji zlewnych lub oczyszczalni ścieków,*
- odprowadzanie ścieków do indywidualnej oczyszczalni ścieków.”*

Analizując treść cytowanego przepisu uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż regulacja ta rażąco narusza przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, ze zm.). Kwestionowanym przepisem uchwały, na terenach znajdujących się w granicach obszaru systemowego odprowadzania ścieków ustalono odprowadzanie ścieków do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast w obszarze nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników do czasu jego realizacji oraz do indywidualnych oczyszczalni ścieków.

W złożonych wyjaśnieniach Gmina tłumaczy, że na rysunku planu określona jest granica obszaru systemowego odprowadzania ścieków. W granicach tego obszaru zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 7 lit. a plan ustala odprowadzanie ścieków do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków Karkoszka. Granice obszaru systemowego odprowadzania ścieków zostały w planie określone w celu ustalenia granic obszaru, w którym gmina już realizuje i zamierza dalej realizować sieć kanalizacji sanitarnej. § 11 ust. 2 pkt 7 lit. b uchwały zawiera natomiast ustalenia odnoszące się do terenu nie objętego zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej, czyli inaczej dla wszystkich tych obszarów, gdzie nie ma kanalizacji zbiorczej, tzn. zarówno tam, gdzie nie ma jej obecnie, a docelowo będzie realizowana, jak i tam, gdzie z założenia nie przewiduje się jej realizacji. To ustalenie zawarte w § 11 ust. 2 pkt 7 lit. b uchwały odnosi się więc zarówno do terenów położonych w granicach obszaru systemowego odprowadzania ścieków, gdzie zbiorczego systemu kanalizacji jeszcze nie ma, jak również do terenów położonych poza obszarem systemowego odprowadzania ścieków, gdzie w ogóle zbiorczy system kanalizacji nie będzie realizowany. We wszystkich tych obszarach, w których zbiorczego systemu kanalizacji jeszcze nie ma albo w ogóle go nie będzie dopuszczane jest odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników oraz odprowadzanie ścieków do indywidualnej oczyszczalni ścieków, przy czym odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników będzie tymczasowe, do czasu realizacji zbiorczego systemu kanalizacji. Zdaniem gminy ustalenia planu zawarte w § 11 ust. 2 pkt 7 lit. a i lit. b uchwały w żaden sposób nie naruszają art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Organ nadzoru nie podziela przedstawionego stanowiska. Kwestionowane zapisy planu miejscowego, naruszają bowiem zasady sporządzania aktu planistycznego.

Obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie odprowadzania nieczystości reguluje art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. W myśl wskazanego przepisu właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych. Ewentualny nakaz podłączenia do istniejącej kanalizacji

wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do art. 5 ust. 7 cytowanej ustawy. Tym samym nie jest rolą prawodawcy miejscowego, nakładanie na podstawie aktu planistycznego na właścicieli nieruchomości obowiązków, do których nałożenia został ustawowo upoważniony inny organ, w tym wypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Na możliwość wyposażenia nieruchomości w szczelny zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej, wskazują także przepisy zawarte w § 26 ust. 3 rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, ze zm.). Norma ta stanowi, iż w razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

Zatem w świetle powyższego, poprzez zapisy § 11 ust. 2 pkt 7 lit. b uchwały, Rada Gminy Markłowice naruszyła ustawowe prawo właścicieli nieruchomości do możliwości korzystania z bezodpływowych zbiorników na nieczystości oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w sytuacji, gdy brak jest możliwości technicznych lub ekonomicznych podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Wynikiem zastosowanych ustaleń jest dopuszczenie na terenie nieobjętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej oprócz indywidualnych oczyszczalni ścieków jedynie tymczasowe lokalizowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej. Po jej wybudowaniu możliwa będzie tylko lokalizacja przydomowych oczyszczalni ścieków. Z kolei na terenie objętym aktualnie zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków musi odbywać się do kolektorów kanalizacji sanitarnej bez możliwości zastosowania innej metody ich odprowadzania (szczelny zbiornik bezodpływowy, przydomowa oczyszczalnia ścieków).

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały gminy w całości lub w części. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów, których naruszenie nie będzie rzutować na całą uchwałę. W przedmiotowej sprawie, wskazane istotne naruszenie prawa dawało organowi nadzoru możliwość stwierdzenia nieważności uchwały w części. Wyeliminowanie zawartych w sentencji rozstrzygnięcia zapisów doprowadzi do zgodności z prawem przedmiotowej uchwały.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia Radzie Gminy Markłowice rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia.

z up. Wojewody Śląskiego

Bożena Goldamer-Kapała

Otrzymuje:

1. Rada Gminy Marklowice